

FRA SNEVEJR TIL HAVET: ISBJERGETS REJSE

ILULISSAT GLETSJER: DEN HURTIGST RYKKENDE GLETSJER I VERDEN

Ilulissat Gletsjer (Sermeq Kujalleq på grønlandsk) ligger i det vestlige Grønland tæt på byen Ilulissat. Den flytter is fra den grønlandske iskappe ud i havet i rekordfart.

17 km om året / 46 meter om dagen

Kælver op til 50 kubikkilometer is om året

Gletsjerens is begynder sin rejse som sne, der falder på iskappen. Når mængden af falden sne er større end den mængde sne, der smelter i løbet af sommeren, så bygger sneen sig op og komprimeres til is på iskappen.

I de senere år har balancen mellem snefaldet og overfladesmeltingen forrykket sig. Selvom der har været øget snefald i mange dele af Grønland, har overfladesmeltingen udviklet sig endnu hurtigere, så mere af iskappen nu løber gennem gletsjerne.

Iskappen løber igennem gletsjerne, som formes, når vægten og presset fra iskappen skubber isen gennem dale mod havet. Gletsjere bevæger sig langsommere i bugtede dale og hurtigere i lige dale. Ilulissat Gletsjeren bevæger sig igennem en relativt lige dal, så den møder ikke megen modstand fra landskabet.

Smeltehastigheden for Ilulissat Gletsjeren øges af overfladesmeltingen på iskappen. Om sommeren smelter solens varme iskappen, så der dannes sig smeltesøer på dets overflade.

Efterhånden som disse søer bliver dybere, løber vandet herfra ned igennem revner i isen. Vandet fungerer som et smøremiddel, der får gletsjeren til at øge sin smeltehastighed.

Ilulissat Gletsjeren leder iskappen ind i en dyb havfjord. Gletsjeren slutter i en kælvningsfront, som ligner en kæmpe klippe lavet af is. Her smelter noget af isen, mens resten brækker af som isbjerge, der fortsætter med at flyde mod havet.

Isbjerge brækker af i alle former og størrelser. Typisk er omkring 80-90 % af et isbjerg omkring havets overflade, selv de store isbjerge er endnu større end det, vi kan se med det blotte øje. De flyder med havstrømmene og fortsætter med at smelte og brække over i mindre stykker, efterhånden som de kommer i kontakt med varmere havstrømme.

Kælvningsfronten af Ilulissat Gletsjeren trækker sig tilbage meget hurtigt i forhold til andre gletsjere i Grønland og resten af verden. Det skyldes gletsjerens øgede smeltehastighed.

Men i takt med, at kælvningsfronten har trukket sig tilbage, har smeltehastigheden også ændret sig. Kælvningsfronten befinder sig nu i et dybere område af fjorden, hvilket forskere forklarer som årsagen til den opnåede rekordfart.

Jo dybere vandet er under gletsjeren, jo mere følsom er den i forhold til at erodere og smelte i mødet med det varmere og mere saltholdige vand fra Atlanterhavet.

Forskere har nu konkluderet, at gletsjeren ikke vil stoppe med at trække sig på det sted, som de i første omgang troede.

2014
Kælvningsfront

Ilulissat Gletsjerens kælvningsfront vil sandsynligvis nå den dybeste del af fjorden i løbet af nogle få årtier, og det er uklart hvor langt tilbage, at gletsjeren vil trække sig.

Læs mere:
visitgreenland.com

VISIT
greenland